

ΠΛΑΤΕΙΕΣ

SQUARES

□ Η πλατεία Ομονοίας μαζί με την πλατεία Συντάγματος, είναι σίγουρα οι δύο σημαντικότερες πλατείες της πρωτεύουσας. Το πρώτο σχέδιο της Αθήνας των Κλεάνθη και Schaubert στηρίζεται στη χάραξη ενός ορθογωνίου ισοσκελούς τριγώνου στις κορυφές του οποίου τοποθετούνται τρεις πλατείες, η πλατεία Όθωνος - σημερινή πλατεία Ομονοίας, η πλατεία των Μουσών σημερινή πλατεία Συντάγματος και η πλατεία Κέκροπος στη διασταύρωση των οδών Πειραιώς και Ερμού, στη θέση όπου ο Κεραμεικός, που δεν πραγματοποιήθηκε ποτέ. Στην πλατεία Όθωνος- Ομονοίας προέβλεπε την ανέγερση των Βασιλικών Ανακτόρων. Η τελική όμως επιλογή του λοφίσκου πάνω από την πλατεία Μουσών-Συντάγματος για την ανέγερση της κατοικίας του Όθωνα υποβάθμισε κάπως τη σημασία της χωρίς ποτέ όμως να πάψει να παίζει πρωτεύοντα ρόλο στη ζωή της πόλης. Η παλαιότερη φωτογραφία της πλατείας Ομονοίας που επισημάνθηκε στο Αρχείο της Γ.Γ. Επικοινωνίας και Γ.Γ. Ενημέρωσης χρονολογείται στην περίοδο 1932-36. Στα τέλη της δεκαετίας του 1920 και μετά την απόφαση μεταφοράς του σταθμού του σιδηροδρόμου από την οδό Αθηνάς και Λυκούργου όπου λειτουργούσε ως αφετηρία, στην πλατεία Ομονοίας ξεκίνησαν τα έργα αναμόρφωσης της πλατείας που βασίστηκαν στις μελέτες των αρχιτεκτόνων Ε. Λαζαρίδη και Β.Τσαγρή. Η πλατεία εγκαινιάστηκε το 1932 επί Δημαρχίας Σπύρου Μερκούρη.

■ Omonoia Square and Syntagma Square are certainly the two most important squares of the capital. The first city plan of Athens, drawn by Kleantes and Schaubert, is based on designing a rectangular, isoskeles triangle, at the vertices of which three squares are located: Othonos Square, Mousson Square, today's Syntagma Square, and Kekropos Square at the crossing of Pireos Street and Ermou Street, at the level of Kerameikos, which was never realised. At Othonos - Omonoia Square the plan proposed to build the Royal Palace. As the final choice for the location of the Palace was the hill above the Mousson - Syntagma Square, the value of Omonoia was slightly reduced, but it never stopped playing a major part in the life of the city. The oldest photo of Omonoia Square found in the archives of the Secretariat General of Communication and Information dates back to the period 1932-36. At the end of the 20's, after the decision to move the train station from Athinas Street and Lykourgou Street, where the terminal was located, to Omonoia Square, the transformation works started on the basis of studies prepared by the architects E. Lazaridis and V. Tsagris. The square was inaugurated in 1932, when Spyros Merkouris was mayor.

□ Πλατεία Ομονοίας

Πρόκειται για μια συμμετρική σύνθεση με τα κλιμακοστάσια που οδηγούν στον υπόγειο σταθμό τοποθετημένα ένα στο κέντρο, ένα προς την οδό Πανεπιστημίου και ένα προς την οδό Αγ. Κωνσταντίνου. Περιμετρικά δημιουργούνται καμινάδες από τσιμέντο με τη μορφή κίονος και στη βάση της κάθε μιας τοποθετείται το άγαλμα μιας μούσας. Στο κέντρο της πλατείας τοποθετήθηκαν τ' ανθοπωλεία, τα οποία στην παλαιότερη φάση της κάλυπταν την περιφέρεια της. Επτά περίπτερα, τέσσερις μεγάλες ανθοδόχες φωτιστικές στήλες και τηλεφωνικοί θάλαμοι συμπλήρωσαν σταδιακά τον εξοπλισμό της πλατείας.

■ Omonoia Square

It is a symmetrical construction with staircases leading to the underground train station, one in the middle, one towards Panepistimiou Street and one towards Ag. Konstantinou Street. The perimeter is decorated with concrete ventilation pipes in the shape of a column, on the base of each column the statue of a muse is placed. In the middle of the square are the florist's shops, which were all around it in the previous phase. Seven kiosks, four huge flower vases, light pylons and telephone boxes were gradually added to complete the furnishing of the square.

□ Η πλατεία Ομόνοιας 13/01/49

Η δυτική πλευρά της Ομόνοιας. Σε πρώτο πλάνο το ξενοδοχείο Μπάγκειον και στη συνέχεια το ξενοδοχείο Μέγας Αλέξανδρος. Έργα και τα δύο του Ε. Τσίλλερ, χτίστηκαν στις αρχές της δεκαετίας του 1880, εκατέρωθεν της διασταύρωσης της Αθηνάς με την πλατεία. Στη συνέχεια η οδός Πειραιώς (σήμερα Παναγή Τσαλδάρη με την οικία Κορωναίου (ξενοδοχείο Άστυ) στη γωνία με το καφέ - μπαρ Βυζάντιο στο ισόγειο.

Η φωτογραφία έχει τραβηχτεί τα πρώτα μεταπολεμικά χρόνια όταν ακόμη κυκλοφορούσαν τα ηλεκτροκίνητα τραμ.

■ Omonoia Square 13/01/49

The western side of Omonoia. In the forefront the Bageion Hotel and further back the Megas Alexandros Hotel. Both of them designed by E. Ziller, they were built in 1880 on either side of the crossing between Athinas Street and the Square. Further on Pireos Street (today Panagi Tsaldari) with the house of Koronaiou (Hotel Asty) on the corner where the coffee-bar Byzantion used to be on the ground floor.

The photo is taken in the first post WWII years, when electrical trams were still moving along the roads.

□ Η Ομόνοια τη δεκαετία του 1950

Το 1936 επί Δημαρχίας Κοττιά αφαιρέθηκαν οι στήλες εξαιρεισμού και οι Μούσες. Διακρίνονται τα ξενοδοχεία "Carlton" στη γωνία της πλατείας με την οδό Δάρου και "Εξέλισις" στη γωνία της λεωφόρου Πανεπιστημίου. Σύμφωνα με τα παλαιότερα συμβόλαια, στη θέση αυτή υπήρχε παλαιότερα η κατοικία του γνωστού αρχιτέκτονα Λύσανδρου Καυταντζόγλου που κατεδαφίστηκε στα τέλη του 19ου αιώνα για να χτιστεί το ξενοδοχείο "Excelsior". Στις αρχές της δεκαετίας του 1960 το ακίνητο αγοράστηκε από την Εθνική Τράπεζα. Μετά την αποκατάσταση του από τον καθηγητή του ΕΜΠ Γ. Λιάπη σήμερα στεγάζει υποκατάστημα της Τράπεζας. Στο ισόγειο το ζαχαροπλαστείο του Πράπα.

■ Omonoia during the 50's

In 1936, when Kotzias was mayor of Athens, the ventilation pipes and the statues of the muses were removed. Featured are the Carlton Hotel at the crossing between the square and Dorou Street and Hotel Exelsior at the crossing with Panepistimiou Avenue. According to old contracts the house of Lyssandros Kaftanzoglou, the well-known architect, used to be located here, which was demolished at the end of the 19th century so as to build Hotel Exelsior. At the beginning of the 60's the property was bought by the National Bank of Greece. After its restoration, supervised by G. Liapis, professor at the NTUA, it nowadays accommodates a branch of the Bank. On the ground floor the patisserie of Prapa.

□ Η Ομόνοια τη δεκαετία του 1950

Στη φωτογραφία αυτή που πρέπει να χρονολογείται περί το 1953 διακρίνεται το ξενοδοχείο “Πάνθεον” και το θέατρο Κοτοπούλη λίγο πριν μετατραπεί στον κινηματογράφο Κρόνο από τον αρχιτέκτονα Κίμων Λάσκαρη. Η μεγάλη αφίσα κάτω από την επιγραφή του θεάτρου διαφημίζει την ταινία “Νίκος Γούναρης ο πονεμένος τραγουδιστής” ενώ η φωτεινή επιγραφή “Το λιμάνι της κολάσεως”. Στην απέναντι από το ξενοδοχείο Πάνθεον, γωνία επί της Αγίου Κωνσταντίνου, το πρώτο πολυώροφο κτίριο της Ομόνοιας, που κτίστηκε λίγο πριν το Β΄ παγκόσμιο πόλεμο από τον αρχιτέκτονα Ρένο Κουτσούρη. Στο ισόγειο του στεγάστηκε για χρόνια φαρμακείο Μπακάκου. Τα ανθοπωλεία έχουν φύγει από την πλατεία καθώς αυτή ετοιμάζεται για μια ακόμη φορά ν’ αλλάξει μορφή.

■ Omonoia during the 50's

This photo must have been taken round about 1953, as we see Hotel Pantheon and the Kotopouli Theatre, just before it was turned into Kronos cinema house by the architect Kimon Laskaris. The big poster under the theatre's signboard advertises the movie “Nikos Gounaris, the sorrowful singer” and the illuminated sign says “The harbour of hell”. On the corner opposite Hotel Pantheon, crossing Ag. Konstantinou Street, the first multi-storey building in Omonoia, constructed a short time before the Second World War, by the architect Renos Koutsouris. On the ground floor used to be the Pharmacy of Bakakos for many years. The florists have left the square, as yet another change of its form is imminent.

□ Η Ομόνοια τη δεκαετία του 1950

Το 1959 η Ομόνοια αλλάζει και πάλι μορφή. Οι λόγοι που επέβηλαν τη νέα διαμόρφωση της πλατείας ήταν κυκλοφοριακοί και πολεοδομικοί.

Η μελέτη έγινε από την Υπηρεσία Οικισμού του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Δημοσίων Έργων, από τους αρχιτέκτονες Αχ. Σπανός, Π. Βασιλειάδη, Σ. Κοκκολιάδη και Γ.Μπόγδανο. Η επιφάνεια της πλατείας με τους εντυπωσιακούς πίδακες και ιδιαίτερα τη νύκτα που φωτιζόντουσαν, έργο γλύπτη Γ. Ζογγολόπουλου έγινε σύμβολο της μεταπολεμικής Αθήνας.

■ Omonoia during the 50's

In 1959 Omonoia is going through a reconstruction once again. The reasons which led to its reformation were to do with the traffic flow and city planning.

The study was conducted by the Housing Department of the Ministry of Transportation and Public Works, by the architects Ach. Spanos, P. Vassileiadis, S. Kokkoliadis and G. Bogdanos. The surface of the square, with its impressive water jets, especially in the evening hours when they were illuminated, designed by sculpturer G. Zongolopoulos, turned into a symbol of post WWII Athens.

□ Η πλατεία Ομονοίας

“Η πλατεία Ομονοίας, θεωρούμενη ως η μεγαλύτερα των Αθηνών, κατά μίαν νυκτερινή της άποψη. Εγκαίνια υπογείων έργων Ομονοίας”.

■ Omonoia Square

“Omonoia Square, considered to be the biggest square of Athens, nocturnal view. Inauguration of the underground works”.

□ Η πλατεία Ομονοίας

“Χοροστατούντος του Αρχιεπισκόπου Αθηνών με την παρουσίαν του Προέδρου της Κυβερνήσεως, των αρμοδίων Υπουργών, πολλών επισήμων και πλήθος κόσμου εκτελέσθησαν τα εγκαίνια των έργων Ομονοίας. Εις την φωτογραφίαν”.

Νυκτερινή άποψις της Πλατείας με τους φωτισμένους υδατίνους πίδακας εις το μέσον της σχηματισθείσης λίμνης” 31-03-59.

■ Omonoia Square

“With the officiation of the Archbishop of Athens, in the presence of the Prime Minister, the relevant Ministers, many officials and a large group of people, the works in Omonoia were inaugurated. On the photograph”.

A night view of the square with the illuminated water jets in the middle of the artificial pond” 31-03-59.

□ Η πλατεία Ομονοίας

Στους υπόγειους χώρους 1.200 τ.μ. περίπου δημιουργήθηκαν καταστήματα, υποκαταστήματα τηλεγραφείου ταχυδρομείου τηλεφωνικού κέντρου ασικών και υπεραστικών τηλεφωνημάτων γραφείο του ΕΟΤ, καφετέριες, δημόσια λουτρά και αποχωρητήρια. Τότε λειτούργησαν για πρώτη φορά στην Αθήνα κυλιόμενες κλίμακες.

■ Ommonoia Square

The spaces underground, appr. 1,200 s.m., accommodated a variety of shops, offices for telegraphy, post office, telephone facilities for local and long-distance calls, a Tourist office, coffee-shops, and public lavatories. This was the first time when escalators were used in Athens.

□ Η πλατεία Ομονοίας

“Μια ωραία άποψη των νέων καταστημάτων των ευρισκομένων κάτωθι του κααστρόματος της Πλατείας Ομονοίας”.

■ Omonoia Square

“A beautiful view of the new shops, located under the surface of Omonoia Square”

□ Το 1988 μια ακόμη αλλαγή

Ένας ακόμη γλύπτης παίρνει τη σκυτάλη. Το γυάλινο άγαλμα του Δρομέα του Βαρότσου προκαλεί πολλές συζητήσεις στο αθηναϊκό κοινό.

■ In 1988 one more change

Another sculpturer takes over the baton. The glass sculpture called "Dromeas" (Runner), created by Varotsos, causes many discussions in Athenian society.

□ Πάρκο Γουδί

Αχρονολόγητη

■ Goudi Park

Undated

□ Η πλατεία της Μεγάλης του Γένους Σχολής

Η πλατεία της Μεγάλης του Γένους Σχολής στη συνάντηση των λεωφόρων Βασ. Σοφίας και Βασ. Κωνσταντίνου, στα τέλη της δεκαετίας του 1950 .

Αριστερά, τα γήπεδα όπου στη συνέχεια κτίστηκαν το Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών, η Εθνική Πινακοθήκη- Μουσείο Αλεξάνδρου Σούτσου, είναι ακόμη κενά. Διακρίνεται η αρχή της οδού Σπ. Μερκούρη και οι δύο πρόσφατα κτισμένες πολυκατοικίες στη διασταύρωση της με τις οδούς Ναϊάδων και Νηρηίδων αντίστοιχα. Πιο πίσω, επί της οδού Γεωργίου του Β το γκαράζ που κτίστηκε από τον αρχιτέκτονα Ρένο Κουτσούρη το 1955, πρωτοποριακό για την εποχή του. Στο βάθος ο λόφος του Αρδηπιού.

Στο κέντρο της φωτογραφίας πίσω από το πάρκο της Ριζαρείου Σχολής, η πολυκατοικία των αξιωματικών που κατεδαφίστηκε την επόμενη δεκαετία για να κτισθεί το πνευματικό κέντρο της Αθήνας, που δεν πραγματοποιήθηκε ποτέ στο σύνολο του. Πιο πέρα διακρίνεται το Μέγαρο της Δουκίσσης της Πλακεντίας "Ιλίσσια" που στεγάζει σήμερα το Βυζαντινό Μουσείο.

Σήμερα στο κέντρο της πλατείας της Μεγάλης του Γένους Σχολής, έχει τοποθετηθεί ο "Δρομέας" του Βαρότσου μετά την απομάκρυνση του από την Ομόνοια.

■ The Square of Megalis tou Genous Scholis (Greek Orthodox College)

The Square of Megalis tou Genous Scholis at the junction of Vassilissis Sofias and Vass. Konstantinou Avenue, at the end of the 50's.

On the left the sports grounds, where later on the National Research Foundation and the National Art Gallery - Museum of Alexandros Soutsos were built, still empty. Featuring the beginning of Sp. Merkouri Street and two newly built apartment blocks at the junction with Naiadon Street and Niriidon Street. Further behind, on George the II Street, the garage designed by the architect Renos Koutsouris in 1955, a novelty for that period. In the background Ardittos Hill.

In the centre of the photo behind the park of the Rizareio School the officers' apartment block, which was demolished during the next decade to be able to erect the Cultural Centre of Athens, which was never really fully actualised. Further back we see the Mansion of Duchess Placentia "Ilissia", which today hosts the Byzantine Museum.

In the centre of Megalis tou Genous Scholis Square the sculpture "Dromeas", a creation by Varotsos, where it is today after its removal from Omonoia Square.

□ Η Πλατεία Βάθης

Η πλατεία Βάθης ή πλατεία Ανεξαρτησίας βρίσκεται στη συμβολή των οδών Αχαρνών, Λιοσίων, Μάρνη και Καματερού. Για πρώτη φορά εμφανίζεται ως πλατεία στο σχέδιο ένταξης το 1867. Στα μέσα του 20ου αιώνα η περιοχή γύρω από την πλατεία Βάθης είναι μια πυκνοκατοικημένη συνοικία, με μικροαστικό και μάλλον λαϊκό χαρακτήρα, τον ίδιο περίπου που διατηρεί μέχρι σήμερα. Στα μέσα της δεκαετίας του 1960, στα γενικότερα μέτρα διαμόρφωσης και κατασκευής 206 δρόμων και πλατειών, η πλατεία Βάθης ή ότι έχει απομείνει από αυτή, μια φυτεμένη δηλαδή τριγωνική νησίδα που περιλαμβάνει ένα μικρό καθιστικό, δύο περίπτερα και χώρους υγιεινής στο υπόγειο, παίρνει τη μορφή που σε γενικές γραμμές διατηρεί και σήμερα. Τριγύρω ένα δεγματολόγιο κτιρίων όλων των ρυθμών και των εποχών.

■ Vathis Square

Vathis Square or Independence Square is at the junction of Acharnon Street, Liossion Street, Marni Street and Kamaterou Street. It appears for the first time as a square in the city plan of 1867. Around the middle of the 20th century the area surrounding Vathis Square is a densely populated neighbourhood, for middle class homes, a character more or less maintained until today. In the middle of the 60's Vathis Square takes its final form, more or less maintained until today, as part of the general measures to reform and construct 206 roads; or better what is left of it, which is a planted triangular traffic island with a bench, two kiosks, and an underground public lavatory. All around a sample of buildings of all styles and periods is featured.

